



**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.  
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:  
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.  
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

**Petrus <de Hieremia>**

**[Augsburg], 1514**

**VD16 P 1883**

De dilectione erga deu[m]. ser. vij.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

## De Oratione dnica

redemptione: qz redemit nos de manu doli. Et vide quali z quanto precio. j. Petri. j. Non auro z argento redempti estis: sed precioſo ſanguine agni incōtaminati. Nota ſanguine precioſo zē. Non g dedit in precituz aliqd corrupibile z vile. nō hunc viſibilez mundū: quia omis creatura corū poralis non eſt equalens pctum vni? ani me. Dar. xij. Quid pſicit homini ſi luā cret vniuerſum mundū: ante vero ſue detri. pa. aut quā dabit ho. cō. p anima ſua. Non etiā dedit in precitū aliqū angeloz ſeu ciuitū ſupernoz: ſed ſemetipſum. Joā. ſij. Et deus dilexit mundū: vt filiū ſuū vniuentū daret zē. Vñ ecclia cantat. O ineffabilis dilectio charitatis: vt ſerūū redimeres filiū tradidiſti. Nec voluit vnaz gutta ſanguinis eſſe fundere: ſed totū. Sed nō fluxit ex corpe eius gutta ſanguinis: ſz vnda. Ideo redempti: qñ iterum z ſepius empti. ps. Apud deuz miſericōdia: z copioſa apud eum redemptio. Per primā guttaz ſūmus empti: p alias redēpti. Septimo q ad hereditariā ſucceſſionē: ſue inſtitutionē: qz ſicut pater inſtituit filiū heredem vniuerſalē bonoz ſuoz: ſic z de? inſtituit chrianoſ heredes regni celoz: ſue in omibz bonis ſuis. ſ. gratie z glorie: qz hereditas nihil aliud eſt qz ſucceſſio in vniuerſuz ſuis: qd defunct? habuerit. ff. de ver. ſigni. l. nihil aliud. Clauſula aut inſtitutionis hī. Luc. xij. Ego diſpono vob: ſic diſpoſuit mihi pater meus regnū: vt eda. z biba. ſup me. me. in reg. meo. Jte Lu. xij. Nolite timere puſillus grex: qz cōplacuit patri vō dare vobis regnū. Et hic effect? pce? dit ex pō: qz ſi ſum? filij: g heredes. Ro. viij. Ipſe ſpūs reſtimoniū reddit ſpiritu nō: qd ſum? filij dei. Si aut filij z heredes: heredes qdē dei: coheredes autē chri. De h aut dicit lat? infra dño pcedete.

De dilectione erga deum.  
Sermo ſeptimus.

**D**ilectio noster.

Sequit videre de dei dilectione: hec eſt qre z quō debemus deum diligere. qz ad hoc z natural? z ſup natural? rone inducimur. Naturali qdē:

quia eſt pater noſter: vt dicit? eſt ſupra p? timo ſmone: ergo naturalit? eſt diligend? ſicut filij? naturalit? diligit patre. Supra natural? vero: quia ad hoc ex pcepto diuino obligamur dicere. Diliges dñm dei tuū ex toto corde tuo: et in tota ania tua: z in tota mente tua. Hoc eſt matimū z primū mandatu. Dar. xij. Addit. Dar. et ex tota virtute tua. Dar. xij. Luc. vero dicit. Et ex oibus virtūz tuis. Lu. x. Ideo de h hodie deo dante videamus. Saluet vni go zē. Notandū qz occurrit circa amozz det: p nunc triplex pſideratio.

Primo q amozz debem? diligere deū. Secūdo qua ratione.

Tertio quō poſſumus cognoscere qz diligamus deū. Et de hūbet fier vñ ſermo. Circa primū notandū: qz inuenit? quadru plex differentia amozz.

Primus eſt amor ꝑcupiſcentie.

Secūds eſt amor nature.

Tertius eſt amor amicitie.

Quartus eſt amor gratie.

Primus eſt mal? Scds bonus. Tertius eſt melior. Quartus eſt optim? Et hoc amozz tenemur deū diligere: vt amozz ſuus ſit nobis ſalutiferus. Prim? ergo amozz eſt ꝑcupiſcentie: z hoc eſt qñ aliqd amatur non inuitutu z amozz rei dilact? ſed diligentis ſicut auarus amat aurum: ſic ſuperb? dignitates: ſic luxurioſus mulierē. O vos mulieres creditis? qz quādo aliqd diligit vos hoc amozz: qz ppter vōz non ſed ꝑ ſe zē. Sic miles amat equū zē. Talis amozz eſt hodie inter amicos mōdi: qz vnus amat altum: ppter ſui amozz z cōmoditate: vtz vt ab eo ꝑſequat? fauozz honozē: luera tpalia / officia / dignitate zē. Faciunt tales: ſicut mulce que ſequunt? mel zē. z in huius ſignum tādū ſte amozz durat: qz diu ſperat aliquid vtilitaz? amozz to. Poſtea vero ceſſat. Eccl. vi. Et amozz cus ſm temp? ſuū: z nō pmanet in die tribulationis. Vñ iſus. Tempe felici multū numerant amici. Cum fortuna perit nullus amicus erit. Quid. lib. j. de tribulibz. Donec eris felix multos numerabis amicos. Tempa ſi fuerint nubila ſolus eris. Tali amozz quidā amant deum z bonos. Vadunt ad miſſas: audiunt ſermones / faciūt elemoſynas: ad ſine vt de? det



eis sanctitate re. bona nature vel fortune. Et quo p[ro]p[ter] q[ui] magis diuitias et comoda p[ro]p[ri]a diligunt q[ui] deus: quia finis p[ro]p[ri]e h[ab]et que sunt ad finem. quia p[ro]p[ter] vn[um] q[ui]d q[ui] illud magis. Et talis amor est valde p[ro]p[ri]us: quia facit de medio fine / de fine mediū. Deus em̄ est finis oim̄ et p[ri]ncipiū. Apo[stolus]. Ego sum alpha et o. p[ri]ncipi[us] et finis. Ite quia tali amore amās deū / vti tur deo et no[n] fruitur. Quid est cōtra ordinē charitatis: quia deo debem[us] frui et nō vti. Frui autē est amore adherere alicui rei p[ro]p[ter] seip[s]am. Vti autē est qd in vsum venit ad id qd amas obtinendū referre / si tamē amandū est. Nam vltus illicitus / ab vltus potius vel ab vltus no[n] ianda est: vt dicit Aug[ustinus]. in. j. de doctrina ch[ri]stiana. et tāgit mag[is] in. j. sen. in p[ri]m. Secundus amor est nature seu naturalis. Tali amore p[ro]p[ri]e diligit filii: et cōuerso. frat[er] frat[er]: et econuerso. Et hic amor bon[us] est: vt p[ro]p[ri]a naturalis ab optimo deo institutus. sed nō est meritorius / p[ro]p[ter] nec sufficiens ad salutem: quia in naturalib[us] neq[ue] meremur neq[ue] demeremur. Vn[de] et cōis e[st] inf[er] oia aiantia: n[on] canes. et canes. leões / lupi / v[er]i / et aues amant filios catulos et pullos suos / et eis p[ro]vident. Vn[de] Eccl[esiastes]. xij. Omne animal diligit sibi simile. Hoc autē amore vna q[ui]q[ue] creatura amat ipsum deū creatorē naturaliter suo modo / et plus q[ui] seip[s]am. Inuisibilia quide[m] naturalia: bruta aialia sensitiue. Creatura p[ro]p[ri]e rōnalis p[ro]p[ri]e intellectualē amor: qui p[ro]p[ri]e dilectio dicit. Et ratio hui[us] est: quia vnaqueq[ue] pars naturali quadaz inclinatione operat[ur] ad dilectionē totius: enā cū periculo aut detrimento p[ro]p[ri]o. Vt p[ro]p[ri]e cū aliquis exponit manū gladio ad defensionē capitis: ex quo dependet salus totius corp[or]is. Vn[de] naturale est vt qlibet p[ar]t[is] suo mo plus amet totū q[ui] seip[s]am. Vnde et fm̄ hāc naturalē rōnē / et fm̄ politicā vritatē bon[us] cuius mortis periculo se expone re debet p[ro] bono p[ro]muni. ff. de reli. et sump. fu. l. minime. Et medicus p[ro] p[ro]p[ri]e uatōe totius corp[or]is p[ro]p[ri]e dicit mēb[us] putridū: et iudex p[ro] p[ro]p[ri]e uatōe reipublice cōdenat malefactorē: q[ui] expedit reipublice vt malefactor puniant. vt in. c. vt fame. de sen. excō. et ff. ad. l. aquil. l. ita vulnerat. Manifestum est autē qd est bonū cōe totius vniuersi

et oim partū ei[us]: et ideo natural dilectio e magis diligit qlibet creatura deū q[ui] seip[s]am. Est et alia rō quare hō ex puris naturalib[us] diligit plus deū q[ui] seip[s]m / et oia: q[ui] natural inclinatio indita est nature a deo et iō non pōt esse pueria. Esset autē pueria si naturali dilectōe hō plus diligeret se q[ui] deū: q[ui] frueret se et nō deo. Frui autē seip[s]o inducit pueritatem peccati: vt dicitur est sup[er] p[ri]ma p[ar]te. Tertius amor dicit amicitie et est q[ui] hō diligit aliquē non p[ro]p[ter] seip[s]m diligente sed p[ro]p[ter] rē dilectā: et p[ro]p[ter] bonū ipsi[us] habitū vel habendū. Et ista est vera amicitia / quā hodie raro iter mūdano a hoies inueniāt. Et est hic amor melior q[ui] sedes: q[ui] iste p[ro]p[ri]e ex electioe: p[ri]mus vō ex natura: q[ui] tamen amor iste pōt esse sine grā. nā et in paganis et infidelib[us] reperit: sicut p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e Tullii li. de amicitia. et p[ro]p[ri]e Valerii. lib. iij. c. de amicitia. Iō nō est sufficiens ad salutē. Nā et pagani naturali ratione ducti: cōsiderātes deum esse summe potentē / et summe sapientē / et summe bonū: ip[s]m diligunt. quia bonū cognitū / est obiectū voluntatis: q[ui] fertur in bonū amando ip[s]m. Ergo naturali rōne intellectus ex creaturis accēdit ad cognitionē creatoris supra illud aph. Inuisibilia dei a creatura mūdi / p[ro]p[ri]e ea q[ui] facta sūt intellecta cōspiciūt. Sempiterna q[ui] frus ei[us] et diuinitas. Ro. j. ita et voluntas fert[ur] ad amorē ipsius dei. Necessarius est h[uius] amor / quo deū grauitate et meritoze diligam[us] / iuxta p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e diuinitas: et est ille qui sequit[ur]. Quartus amor dicit grē: qui vocat[ur] p[ro]p[ri]e charitas. Et hoc amore tenemur ex p[ro]p[ri]e diuino diligere deū p[ro]p[ter] se / et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e deū ad finē. / fruendi ip[s]o deo optimo et summo bono. Et ratio est: q[ui] sine charitate nullū meritū est: nec acquiri pōt. j. Co. xij. Si linguis hoim loquar et angeloz et. Et h[uius] amor autē hui[us] amoris est cōsequutio ipsi[us] vltimi finis: qui est deus. Jo. xij. Qui diligit me diliget a patre meo: et ego diligā eū et manifestabo ei meip[s]um.

Quare deus est diligendus. Sermo viij.

Dilectus noster. Vltio supra finone p[ri]mo quo

